T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00127886800 / 12806 2783 30.10.2026
Konu : Soru Önergesi (7/48956)

7/48956
GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1941574 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR tarafından verilen 7/48956 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 44A6A9FF-9B4E-4776-B2E0-0BC69752D152 https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bulvarı No:151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 03124491331 Faks No: 0312449 13 41
e-Posta: g.ozcan@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebaskanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
GÜLAY ÖZCAN
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No: 03124491331

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR'a Ait 7/48956 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-10) Ülkemizde kurulu firmaların uluslararası rekabet gücünün geliştirilmesi, ihracat kapasitelerinin güçlendirilmesi, ürünlerinin yurt dışında tanıtımı, pazarlanması ve markalaşmasına yönelik giderler 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar çerçevesinde desteklenmektedir. Bu kapsamda, pazara giriş belgeleri, yurt dışı marka tescil, yurt dışı pazar araştırması, yurt dışı ve yurt içi fuarlara katılım, birim kira, tanıtım faaliyetleri, heyet organizasyonları, markalaşma, yeşil mutabakata uyum gibi başlıklarda sağladığımız devlet yardımları firmalarımız tarafından etkin şekilde kullanılmaktadır. İhracat yapma potansiyeli bulunan tüm firmalarımızın yararlanabildiği devlet yardımlarına ilişkin detaylı bilgiye Bakanlığımızın resmi internet sayfasından (www.ticaret.gov.tr) erişilebilmektedir.

Bu minvalde, Bakanlığımızca mal ve hizmet ihracatına yönelik olarak 2025 yılında 33 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiş olup, 2026 yılında ise bu destek tutarı 45 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Ayrıca ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesini teminen hedef pazarların yanı sıra Uzak Ülkeler Stratejisi ve İslam İş birliği Teşkilatı ülkeleriyle ticareti güçlendirme gibi uzun vadeli politikalar da yürütülmektedir.

Öte yandan, ihracatçılarımızın uygun koşullarda finansmana erişimini kolaylaştırmak amacıyla Türk Eximbank, Türk Ticaret Bankası ve İhracatı Geliştirme (İGE) A.Ş. ile iş birliği halinde ihracatçılara avantajlı finansman çözümleri (krediler, döviz dönüşüm ve istihdam desteği vb.) sunulmaktadır. Bu kapsamda, Türk Eximbank 2025 yılında 54 milyar dolar destek sağlamış; 2026 yılı hedefi ise 59 milyar dolar olarak belirlenmiştir.

Türk Eximbank'ın özkaynakları 18,9 milyar TL'den 202 milyar TL'ye çıkarılmış olup, Türk Eximbank tarafından sağlanan bu desteklerin yanında ihracatçılarımızın finansmana erişimini kolaylaştırmak ve küresel pazarlarda rekabet gücünü arttırmak amacıyla geniş kapsamlı bir alıcı kredileri destek programı devreye alınmıştır.

İGE A.Ş. kefaleti ile başta emek yoğun sektörlerde faaliyet gösteren imalatçılar ve e-ihracat yapan firmalar olmak üzere ihracatçı, imalatçı-ihracatçı ve döviz kazandırıcı hizmet faaliyetinde bulunan KOBİ ve KOBİ dışı işletmeler desteklenmekte, yüksek katma değerli ihracat yapan veya döviz kazandırıcı hizmet sunan işletmelerin büyüme ve yatırım ihtiyaçlarına yönelik finansman çözümleri sunulmaktadır.

Bu kapsamda, 2022 yılında faaliyete geçen İGE A.Ş. ile (23.09.2026 tarihi itibarıyla) ihracatçılarımızın 329 milyar TL tutarındaki kredi talebi için 287,8 milyar TL değerinde kefalet sağlanmıştır. 2026 yılı hedefi ise 290 milyar TL olarak belirlenmiştir.

İGE A.Ş. tarafından devralındıktan sonra faaliyetlerine yeniden başlayan Türk Ticaret Bankası da 2025 yılında ihracatçılarımıza 76,3 milyar TL finansman desteği sağlamış olup, 2026 yılı için ise 110 milyar TL'lik finansman desteği sağlamayı hedeflemektedir. İlaveten, TCMB tarafından reeskont kredileri ve döviz dönüşüm desteği gibi uygulamalar ile de ihracatçılarımız desteklenmektedir.

Bu itibarla; ihracatçılarımızın desteklenmesi, finansman imkanlarının geliştirilmesi ve finansmana erişimde yaşadığı sorunlara hızlı ve etkili çözümler üretilmesi ve yeni mekanizmaların geliştirilme noktasında ilgili kurumlar ile iş birliği içinde çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Diğer taraftan, Ticaret Veri Analitiği Merkezi (TiVAM), Bakanlığımızın görev alanıyla ilgili ticari ve ekonomik faaliyetlere ilişkin verilerin, kamu kurum ve kuruluşlarından ve uluslararası veri tabanlarından alınarak ortak standartlar çerçevesinde tek bir merkezde toplandığı ve analiz edilebildiği bir veri altyapısıdır. Merkezin kurulması, Orta Vadeli Program

(2026-2028) kapsamında da yer almakta olup, TiVAM ile Bakanlığımızın karar alma süreçlerinde güvenilir ve güncel verilerden yararlanılması, kanıta dayalı politika geliştirilmesi, izleme ve uygulama kabiliyetinin güçlendirilmesi ve kurumlar arası iş birliğinin artırılması hedeflenmektedir. Bakanlığımız bünyesinde TiVAM altyapı çalışmaları ilgili kurumlarla yapılan iş birliği çerçevesinde devam etmektedir.

Öte yandan, yerli üretim ithalatta haksız rekabetten ve artan ithalat baskısından etkin olarak korunmaktadır. Halihazırda 154 adet dampinge karşı önlem ve sübvansiyona karşı telafi edici önlemimiz bulunmaktadır. Ayrıca, 28 üründe 60 adet damping ve nihai gözden geçirme soruşturmamız devam etmektedir. Soruşturma ve önlemler ülke spesifik olarak uygulanmakta olup, 9 üründe tüm ülkelere ve 1 üründe ise İran'a yönelik olmak üzere toplamda 10 adet korunma önlemi bulunmaktadır. Ayrıca, 18 ürün grubunda 45 ülkeye karşı 118 adet önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı önlem alınmıştır. Diğer taraftan, 14 adet önlemlerin etkisiz kılınması soruşturması devam etmektedir.

Yerli üreticilerin rekabet gücünün arttırılması amacıyla, ulusal ve uluslararası yükümlülüklerimiz göz önünde bulundurularak (AB ve STA imzalanan ülkeler hariç olmak üzere), 2011 yılından itibaren İlave Gümrük Vergileri (İGV) uygulanmaya başlamıştır. Söz konusu vergiler bugün itibarıyla 4.618 ürün için uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca ticari ve ekonomik ilişkilerimiz kapsamında yoğun, planlı ve sonuç odaklı bir ekonomi ve ticaret diplomasisi yürütülmektedir. Bu çerçevede, Karma Ekonomik Komisyon (KEK) ve Ekonomik ve Ticaret Ortak Komisyonu (JETCO) mekanizmaları etkin şekilde işletilmekte; söz konusu mekanizmalar ile koordineli biçimde gerçekleştirilen iş forumları ve yuvarlak masa toplantıları aracılığıyla Türk iş dünyası ile tüm dünyadaki muhataplarımız ile bir araya getirilerek ticari ve ekonomik iş birliğimiz çok boyutlu şekilde sürdürülmektedir.

Gümrük Birliği (GB)'nin güncellenmesine yönelik çalışmalar kapsamında, Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu (YDTD) hayata geçirilmiştir. YDTD'nin 3. toplantısı 13.10.2026 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte, kurallara dayalı çok taraflı ticaret sisteminin güçlendirilmesi ve ülkemizin ticari çıkarlarının korunması amacıyla, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) gibi uluslararası kuruluşlar nezdinde aktif bir rol üstlenilmektedir. Ayrıca, bölge içi ticaretin artırılması amacıyla İslam İş birliği Teşkilatı (İİT), Ekonomik İş birliği Teşkilatı (EİT), Gelişen Sekiz Ülke Teşkilatı (D-8) ve Karadeniz Ekonomik İş birliği Teşkilatı (KEİ) platformlarında aktif ve yönlendirici bir rol üstlenilmektedir.

Öte yandan, en önemli ortağımız olan AB, son dönemde yeşil dönüşüm, rekabetçilik ve ekonomik güvenlik hedeflerini giderek daha fazla yeni düzenleyici ve sanayi politikası araçlarıyla hayata geçirmektedir. Bu kapsamda, ikili, bölgesel ve çoklu bazda ticaretin serbestleştirilmesi, ticaretin kolaylaştırılması, gümrük iş birliği, ulaştırma bağlantılarının güçlendirilmesi ve yeni nesil ticaret disiplinlerinin gündeme alınmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde mevzuat uyumundan gerekli teknik altyapının geliştirilmesine, firmaların bilgilendirilmesinden yeşil dönüşümün finansmanına kadar geniş bir alanda çalışmalar yürütülmektedir. Özellikle, firmalarımızın yararlanabileceği ulusal ve uluslararası yeşil finansman ve destek imkânlarının daha erişilebilir hale getirilmesine ayrıca önem verilmektedir. Bakanlığımız, mevcut finansman ve destek mekanizmalarını ihracatçılarımız açısından tek bir kaynakta derleyerek internet sitesinde yayımlanmakta, böylelikle firmalarımızın ihtiyaçlarına uygun destek ve finansman araçlarına daha kolay ulaşmasını sağlamaktadır.

Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) Çalışma Grubu aracılığıyla uygulamada karşılaşılan sorunlar doğrudan Avrupa Komisyonu ile ele alınmakta ve çözüm geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

GB'nin işleyişi kapsamında AB tarafından ürün bazlı belirlenen eko-tasarım mevzuatları, Dijital Ürün Pasaportu, ormansızlaşmanın önlenmesi ve sürdürülebilir ürün politikaları gibi AB pazarına erişim koşullarını giderek daha fazla şekillendiren düzenlemeler de yakından takip edilmektedir.

Dijital ticaret alanında ise AB düzenlemelerinden kaynaklanabilecek yeni teknik ve idari gerekliliklerin, veri paylaşımı ve dijital sistemlere erişim yükümlülüklerinin ve firmalarımız bakımından ortaya çıkabilecek uyum gereklerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar ilgili kamu kurumları ve özel sektör paydaşlarıyla koordinasyon içerisinde aralıksız sürdürülmekte, ülkemiz ihracatçılarının dış pazarlardaki rekabet gücünün korunması amacıyla çalışmalar gerçekleştirilmektedir.